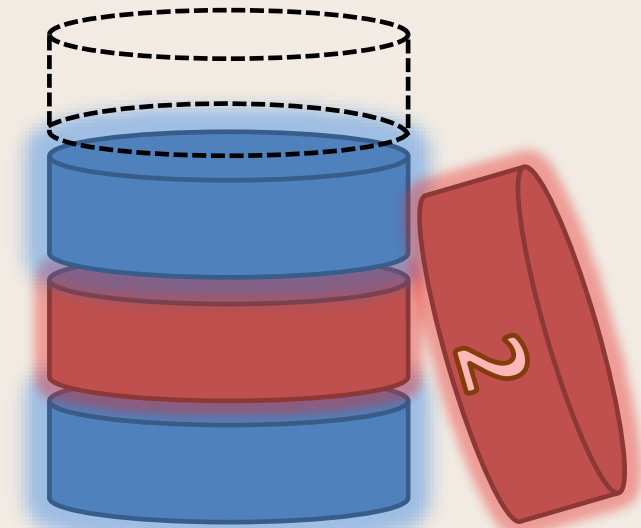

Probleme

Examinare/ notare

- 8 iunie, de la ora 14:45 la 16:00.
- test grilă online (*Microsoft Forms*) :
  - 40 întrebări teoretice (cursuri 1-10)
- link chestionar trimis pe email cu o oră înainte de începere
- restanța: 14 iulie, 9:00 – 11:00, 310 FSEGA

Examinare/ notare

$\text{ROUND} (\text{AVG}(\text{ROUND}(\text{AVG}(\mathbf{P}, \mathbf{L}), 2), \mathbf{T}), 2),$

- L - notă laboratoare
- P – test practic
- T – test teoretic

Problema 1

Fie următoare tranzacții:

T1: read(A);

read(B);

if A = 0 then B := B + 1;

write(B).

T2: read (B);

read (A);

if B = 0 then A := A + 1;

write(A).

Fie condiția de consistență $A = 0 \vee B = 0$, cu valorile inițiale $A = B = 0$.

1. Arătați că orice execuție serială a celor două tranzacții păstrează consistența bazei de date.
2. Găsiți cel puțin o execuție concurentă a T1 și T2 ce produce o planificare ne-serializabilă.
3. Există o execuție concurentă a T1 și T2 ce produce o planificare serializabilă?

Problema 1 - Răspuns

1. Arătați că orice execuție serială a celor două tranzacții păstrează consistența bazei de date.

Există două execuții posibile: $\{T_1, T_2\}$ și $\{T_2, T_1\}$

Caz 1:

	A	B
inițial	0	0
după T1	0	1
după T2	0	1

date consistente

Caz 2:

	A	B
inițial	0	0
după T2	1	0
după T1	1	0

date consistente

Problema 1 - Răspuns

2. Găsiți cel puțin o execuție concurentă a T1 și T2 ce produce o planificare ne-serializabilă.

Orice intercalare a T1 și T2 rezultă într-o planificare ne-serializabilă

T1	T2
read(A)	
	read(B)
	read(A)
read(B)	
if A = 0 then B = B + 1	
	if B = 0 then A = A + 1
	write(A)
write(B)	

Problema 1 - Răspuns

3. Există o execuție concurentă a T1 și T2 ce produce o planificare serializabilă?

De la punctul 1. știm că o planificare serializabilă respectă condiția

$$A = 0 \vee B = 0.$$

Dacă începe T1 cu read(A), atunci când planificarea se termină, indiferent de momentul în care se execută comenzile din T2, B = 1. T2 va trebui să execute prima sa instrucțiune înainte de finalizarea lui T1. Atunci T2 execuția lui read(B) va da valoarea 0 pentru B. Deci la finalizarea lui T2 A = 1. Deci:

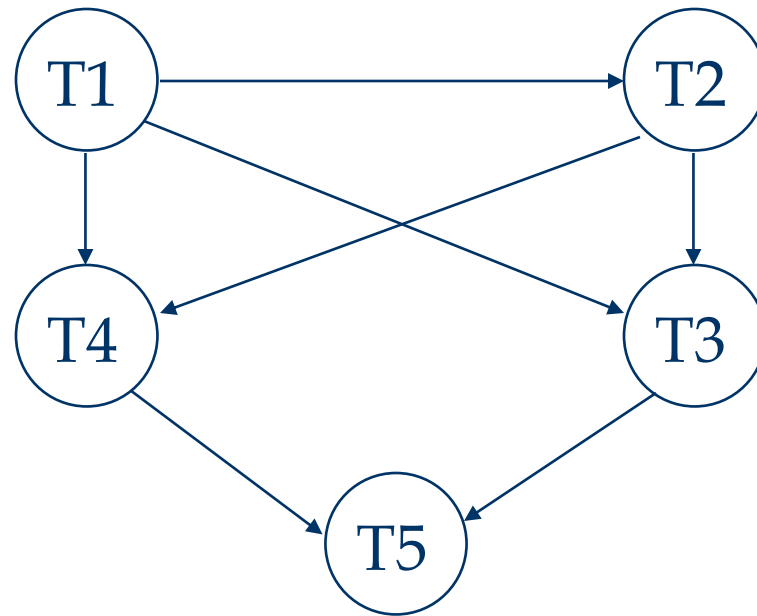
$$B = 1 \wedge A = 1 \Rightarrow \neg(A = 0 \vee B = 0).$$

Similar se demonstrează atunci când prima instrucțiune executată este a lui T2 (read(B)).

→ *Nu există nici o execuție paralelă ce să reprezinte o planificare serializabilă.*

Problema 2

Fie următorul graf de dependență. Este planificarea corespunzătoare acestui graf conflict serializabilă? Justificați răspunsul.

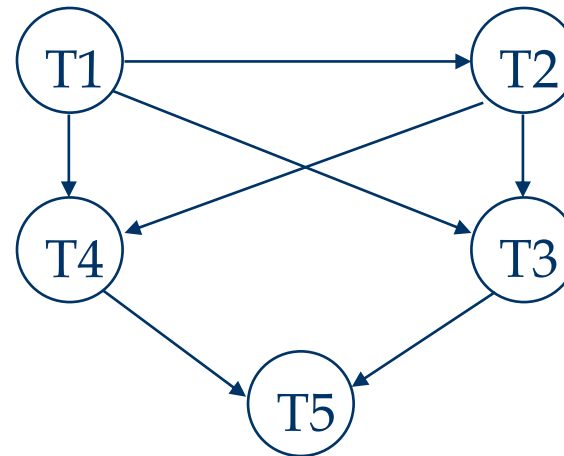

Problema 2 - Răspuns

Există o planificare serializabilă corespunzătoare grafului de dependențe, deoarece graful e aciclic.

O posibilă planificare serială este obținută prin sortare topologică:
T1, T2, T3, T4, T5

Problema 3

Fie următoarele tranzacții :

T1: read(A);

read(B);

if A = 0 then B := B + 1;

write(B).

T2: read (B);

read (A);

if B = 0 then A := A + 1;

write(A).

1. Adăugați instrucțiuni *lock* și *unlock* tranzacțiilor T1 și T2 astfel încât să fie implementat protocolul de blocare în două faze.
2. Este posibil ca execuția tranzacțiilor să intre în *deadlock*?

Problema 3 - Răspuns

1. Instrucțiuni *lock* și *unlock* :

T1:   *lock-S(A)*

read(A)

lock-X(B)

read(B)

if A = 0 then B := B + 1

write(B)

unlock(B)

unlock(A)

T2:   *lock-S(B)*

read(B)

lock-X(A)

read(A)

if B = 0 then A := A + 1

write(A)

unlock(A)

unlock(B)

Problema 3 - Răspuns

2. Execuția tranzacțiilor poate duce la *deadlock*. De exemplu, fie următoarea planificare parțială:

T1	T2
lock-S(A)	
	lock-S(B)
	read(B)
read(A)	
lock-X(B)	
	lock-X(A)

Tranzacțiile au intrat în *deadlock*.

Problema 4

Fie următorul fișier de log:

[start_transaction, T1]

[W, T1, D, 20]

[commit, T1]

[checkpoint]

[start_transaction, T2]

[W, T2, B, 12]

[start_transaction, T4]

[W, T4, D, 15]

[start_transaction, T3]

[W, T3, C, 30]

[W, T4, A, 20]

[commit, T4]

[W, T2, D, 25]

<- system crash

Descrieți procesul de recuperare a datelor la blocarea sistemului. Specificați ce tranzacții sunt anulate, care operații sunt reexecutate și care sunt anulate.

Problema 4 - Răspuns

- T1 **comis** înainte de *checkpoint*, deci toate operațiile de actualizare a datelor sunt înscrise în log și sunt stocate pe disc. Nu este necesară reexecutarea operațiilor lui T1.
- T4 **comis** după *checkpoint*, deci toate operațiile sale sunt înregistrate în log dar efectul lor nu a fost neapărat stocat pe disc. Operațiile lui T4 vor trebui să fie reexecutate.
- T2 era **activă** la momentul întreruperii, de aceea este necesară anularea efectului operațiilor, unele dintre efectele acestor operații fiind salvate în baza de date. Anularea operațiilor se realizează în ordine inversă
- T3 era **activă** de aceea este necesară anularea efectului operațiilor sale (modificarea obiectului C).

Problema 5

Fie operația join $R \bowtie_{R.a = S.b} S$, executată în următorul context:

- tabela R conține 10.000 înregistrări, cu 10 înreg. pe pagină.
- tabela S conține 2.000 înregistrări, cu 10 înreg. pe pagină.
- atributul b al tablei S este cheie primară pentru S.
- ambele tabele sunt memorate ca fișiere oarecare.
- nu există indecși definiți pentru nici una dintre tabele.
- sunt disponibile 52 pagini în *buffer*

Care este cel mai mic cost al joinului lui R și S folosind metodele *page-oriented nested loops*, *block nested loops* și *sort-merge join*? Care este numărul minim de pagini disponibile în *buffer* pentru a obține același cost?

Problema 5 - Răspuns

Fie $M = 1000$ nr paginilor din R, $N = 200$ nr. paginilor din S și $B=52$ nr paginilor disponibile în buffer

1. Care este costul joinului lui R și S folosind *page-oriented nested loops join*? Care este numărul minim de pagini disponibile în *buffer* pentru a obține același cost?

Ideea de bază constă în citirea fiecărei pagini ale tabelului exterior și pentru fiecare pagină se scanează întreaga tabelă interioară căutându-se înregistrări pentru care se verifică condiția de join. Costul total ar fi:

$$\#PagExterne + (\#PagExterne * \#PagInterne)$$

Care este minimizat având cea mai mică tabelă ca tabelă exterioră.

$$CostTotal = N + (N * M) = 200.200$$

Numărul minim de pagini în buffer necesar pentru obținerea aceluiași cost este 3.

Problema 5 - Răspuns

2. Care este costul joinului lui R și S folosind *block nested loops join*? Care este numărul minim de pagini disponibile în *buffer* pentru a obține același cost?

Folosind această metodă citirea tabeli exterioare se face în blocuri,, pentru fiecare bloc scanându-se tabela interioară pentru găsirea “potrivirilor”. Tabela exterioară este parcursă o dată dar tabela interioară este scanată doar o dată pentru fiecare bloc, deci:

$$\lceil \#PagesInOuter / BlockSize \rceil = \lceil 200/50 \rceil = 4$$

$$Total\ Cost = N + M * \lceil N/(B-2) \rceil = 4.200$$

Dacă numărul de pagini în buffer este < 52 , numărul scanărilor tabeli exterioare este mai mare decât 4 $\rightarrow$ numărul minim de pagini pentru a obține costul 4200 este 52!

Sort-Merge Join ($R \bowtie_{i=j} S$)

- Ordonare R și S după câmpurile ce apar în condiția de join, apoi scanare pentru identificarea perechilor.
  - Scanarea lui R avansează până $r_i \text{ curent} > s_j \text{ curent}$, apoi se avansează cu scanarea lui S până $s_j \text{ curent} > r_i \text{ curent}$; până când $r_i \text{ curent} = s_j \text{ curent}$.
  - La acest punct toate perechile posibile între înregistrările din R cu aceeași valoare r_i și toate înregistrările din S cu aceeași valoare s_j sunt salvate în pagina specială pentru rezultat.
  - Apoi se reia scanarea lui R și S.
- R este scanat o dată; fiecare grup de înregistrări din S este scanat pentru fiecare înregistrare “potrivită” din R .

Rafinare algoritm Sort-Merge Join

- Se poate combina faza de interclasare din *sortarea* lui R și S cu faza de scanare pentru join.
    - Având $B > \sqrt{L}$, unde L este dimensiunea celei mai mari tabele, și folosind optimizarea algoritmului de sortare (ce produce monotonii de lungime $2B$), numărul acestora pentru fiecare relație este $< B/2$.
    - Alocând o pagină pentru câte o monotonie a fiecărei relații, se va verifica expresia de join dintr-o singură trecere.
    - Cost: citire+salvare fiecare tabelă la Pas 0 + citire fiecare tabelă o dată pentru comparare (+ scriere rezultat).
- = > $3(M+N)$

Problema 5 - Răspuns

3. Care este costul joinului lui R și S folosind *sort-merge join*? Care este numărul minim de pagini disponibile în *buffer* pentru a obține același cost?

Se poate utiliza varianta rafinată a metodei Sort-Merge Join.

$$\text{Total Cost} = 3 * (M+N) = 3.600$$

Numărul minim de pagini necesare este 25 → pasul inițial de sortare va împărți R în 20 și S în 4 monotonii (de dimensiune aproximativ 50). Aceste 24 monotonii pot fi apoi interclasate într-un singur pas, cu o pagină de output.

Cu mai puțin de 25 pagini, numărul monotoniiilor produse la primul pas va depăși numărul de pagini disponibile, fiind imposibilă interclasarea acestora într-un singur pas